

Az Arany-szobor leleplezésén tartott beszédek.

I.

B. Eötvös Loránd, a szoborbizottság elnöke: Tisztelt gyülekezet! Szobrot emeltünk Aranyinak, hogy jövő nemzedékek is csodálhassák nagyságát, mert nem vezett még ki sziveinkből a csodálatnak erénye, mely kegyeletté bír emelkedni akkor, mikor a műről, mely fölébresztette, annak alkotója felé irányul. Aranyt és főművét fogja elének tüntetni e szobor; az ő egyszerűségében is szép és megnyerő alakja mellett előttünk fognak állani költészetének a férfi s a nő erényeiben legfényesebb ragyogó alakjai is: Toldi és Piroska, a magyar férfi, a magyar nő. A szobrász egész tehetségével, a költő iránt valóban költői lelkességgel dolgozott feladatán s mesteri kézzel formát adott az ércnek; rajtunk áll most, hogy az érczkebelbe érzést, az érczhomlok redői mögé eszmét rebegjünk, hogy úgy a holt anyag nekünk életet jelentsen, azoknak a nemes érzéseknek, azoknak a fönséges eszméknek életét, melyeket a költő véglegellettéig hirdetett. A percz, a melyben a szoborról le fog hullani a lepel, nemcsak a megemlékezés percze lesz, hanem a fogadalomé is, egy nemzet fogadalmáé, melyben a költő eszményeihez egy szívvvel, egy lélekkel hűséget esküszünk. Üdvözlöm mindazokat, kik ebben a magasztos perczben itt összegyűltek s a kik koszorújokkal elhozták a kegyelet jelét, a hűségnek zálogát s ezzel is bizonytságot tesznek arról, hogy a kor, melyben a magyarnak nagy költője élt, őt megértette s meg is érdemelte.

II.

Csáky Albin gróf közoktatásügyi miniszter: Mélyen érzett köszönet azoknak, a kik Arany Jánosnak érczben való megtestesítésének eszméjét megpendítették, mélyen érzett vála annak, a ki művészi ihlettel az eszmét megtestesítette, s mélyen érzett vála a szoborbizottság tagjainak, kik az emlék létrejötté körül annyit buzgólkodtak. Midőn Arany János szobrát ezennel gondozásom alá veszem, teszem ezt azon biztos reményben, hogy ebben a főváros hatósága buzgalommal támogatni fog.